

SADగా వద్దు!

చలికాలం హాయిగా దుష్పటి ముసుగుపెట్టి పడుకోవాల నిపించడం సహజం. కానీ, కొంతమందికి మరీ నిస్టాంగా అనిపిస్తుంటుంది. ఏ పనీ చేయాలనిపించకపోవడం, నిరాశ, ఏకాగ్రత లేకపోవడం, కుంగుబాటు, ఒకప్పుడు ఇప్పంగా అనిపించిన విప్పయాల మీద కూడా ఆస్క్రో లేకపోవడం... ఇలాంటి లక్షణాలు హేమంతంతో పాటుగా మన జీవితంలోకి ప్రవేశిస్తే మాత్రం అది Seasonal affective disorder (SAD) అయ్యే అవకాశం ఉంది. అంతేకాదు... సూర్యర్థి తక్కువగా ఉండడం వల్ల మాడని, జీవగడియార్చి ప్రభావితం చేసే సెరటోనిన్, మెలాలోనిన్ లాంటి హర్టో నుల ఉత్సత్తి తగ్గపోతుంది. నీటి ఫలితమే SAD. మన పెద్దలు పూజలు, దీపారాధన, పనభోజనాలు, వ్రతాలు, నామస్వరం లాంటి సంప్రదాయాలను సూచించడం వెనుక ఈ కాలంలోని నిస్పత్తువపు తరిమి మనసును, శరీరాన్ని చురుగు ఉంచే ప్రయత్నమే అని కొండరి నమృకం. ఒకవేళ చలికాలంలో ఈ SAD లక్షణాలు కనిపొస్తాయి అపాపి రోజు వారి జీవితాన్ని ప్రభావితం చేస్తుంటే ఒకసారి వైద్యుడిని సంప్రదించడం మేలు.

2

దాహం వెయ్యుకపోతే నీరు తాగక్కున్నేదు అనే మాట తప్ప. దాహం ఒక ప్రమాదఘంచిక మాత్రమే. అంతకుముందే నీరు తీసుకోవాలి. నీరు మన శరీరంలోని ఎల్క్ట్రిలైట్స్, నుపచిలంగా ఉంచుతుంది. అవి అదుపు తప్పితే రక్తపోటు మీద నేరుగా ప్రభావం ఉంటుంది.

3

చల్లటి వాతావరణానికి సిగిరెట్, మద్యం వల్ల మేలు జరుగుతుందనే బిక్కాడా అవసర్పుకమే. అవి గుండిపోటు ప్రమాదాన్ని మరింతగా పెంచుతాయి. పైగా ఈంపాడి వాతావరణంలో మనం విడిచే సిగిరెట్ పాగ జుతరులకు మరింత పశిని చేస్తుంది.

4

ప్రకృతి కాలానికి అనుగుణంగా పండ్చలు జస్తుంది. ఏ కాలంలో దొలకే, పండి అపోరాన్ని ఆ కాలంలో తీసుకుంటే శరీరం లోని త్రింపింపాలు అదుపులో ఉంటాయి.

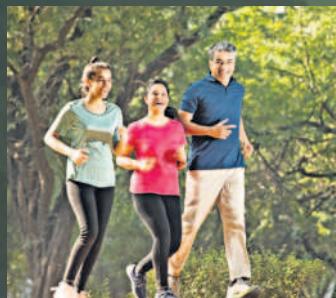
5

చలికాలంలోని పాడి వాతావరణం వల్ల కాలుప్పుం గాలిలోనే ఉండిపోతుంది. వాయుకాలుప్పుం ఎక్కువగా ఉండే ప్రాంతాలు, సమయాలకు దూరంగా ఉండడం మంచిది.

చలికాలం నదులు గడ్డకట్టుకపోతాయి, జంతువులు దీర్ఘనిద్రలోకి జారుకుంటాయి, పక్కలు వలసబాటు పడతాయి, సూర్యుడు వైతం వద్దమా వద్దా అన్న సంశయంలో ఉండిపోతాడు. కానీ, మాడు చెట్లు మాత్రం నిబ్బరంగా తన చుట్టా జరిగే మార్పును చూస్తుండిపోతాయట. మెర్చని రోజుల కోసం విశ్వాసంతో ఎదురుచూస్తుంటాయట. అవే దేవదారు (పైన్), వెదురు (బ్యాంబూ), ఘోమ్ (రేగు). ఇవి ఎంతటి చలివైనా నిశ్శలంగా తట్టుకుని మనగలగడం గమనించారు ఆసియా వాసులు. అందువే వాటికి Three Friends of Winter అని పేరు పెట్టారు. చైనా, జపాన్, కొరియా, వియత్యానులలో ఈ నేరుకు ప్రాముఖ్యత ఎచ్చివు. ఎలాంటి పరిస్థితుల్లో అయినా నిబ్బరంగా నిలబడి, భవిష్యత్తు మీద ఆశతో, పట్టుడలతో ముందుకు సాగడానికి వీటిని ఓ సూచనగా భావిస్తారు. అక్కడి హేమంతపు చేడుకలలో వీటిని తప్పకుండా అలంకరిస్తారు.

హేమంతం

హేమంతంలో కళ్ల ముందున్న ప్రకృతి లద్య తంగా ఉంటుంది, పంటలు ఇంటికిచ్చే సమయం కాబట్టి ఇంట్లో వాతావరణమూ సందడిగా ఉంటుంది, ఇక ఆలయాలైనే కిట్లకిట్లలాడుతుంటాయి. నీటిన్నింటి మధ్యాంశి చిన్న బెరుకు. జలబు, దగ్గు లాంటి లనారోగ్యాలు కాదు... ఎప్పుడు ఎలాంటి వార్త వినాప్పి వస్తుందో లనే భయం. కారణం! చలికాలంలో ఎక్కువగా సంభవించే గుండిపోటు. చలికాలంలో శరీరాన్ని వెచ్చగా ఉంచేందుకు రక్తపుసరణ వేగం పెరుగుతుంది, రక్తనాశాలు కుంచించుకుపోతి వడం వల్ల రక్తపోటు కూడా హెచ్చుతుంది, చలికి రక్తం చిక్కబడుతుంది, దివిటిమెన్ లోపమా ఓసమస్తి! ఇలాంటి కారణాలన్నిటి వల్ల ఎవరిక్కేనా ఈ కాలంలో గుండిపోటు వహే ప్రమాదం 33 శాతం ఎక్కువని చెబుతున్నారు. అయితే ఇందుకు స్వప్తమైన పరిష్కారాలు ఉన్నాయి.

1

చలికాలంలో వ్యాయామం చేస్తే గుండి పోటు ప్రమాదం పెరుగుతుందనే కి అపాపించాలి. నిజానికి చెమట పుట్టని, సూర్యురస్తి దక్కని ఈ కాలంలోనే వ్యాయామం అవసరం. దాని వల్ల రక్తపుసరణ మెరుగుపడుతుంది.

